

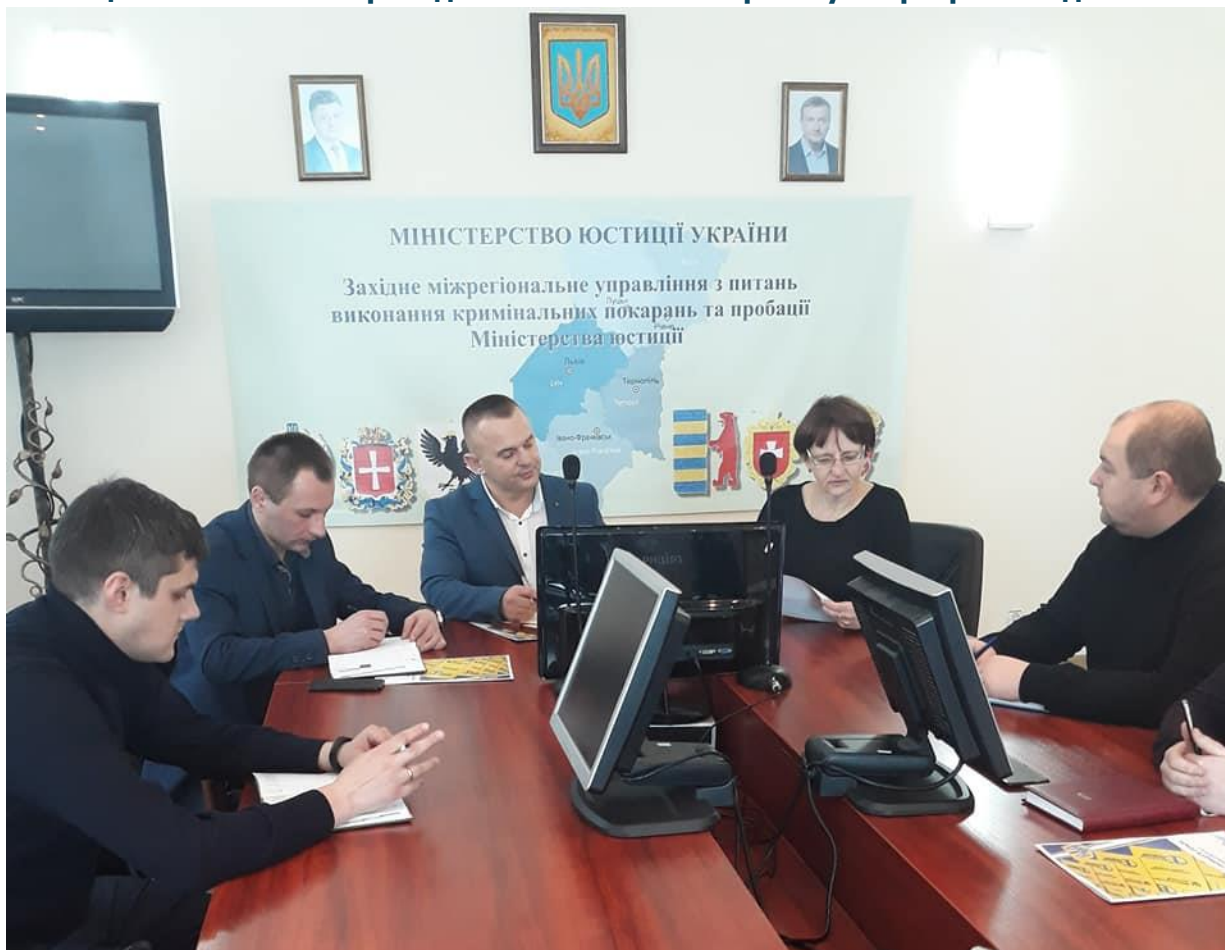
ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області річного плану діяльності на 2019 рік у II кварталі

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами:

[1.1] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

Робоча зустріч представників системи безоплатної правової допомоги та пробації Львівщини в межах впровадження пілотного проекту «Програма відновлення для

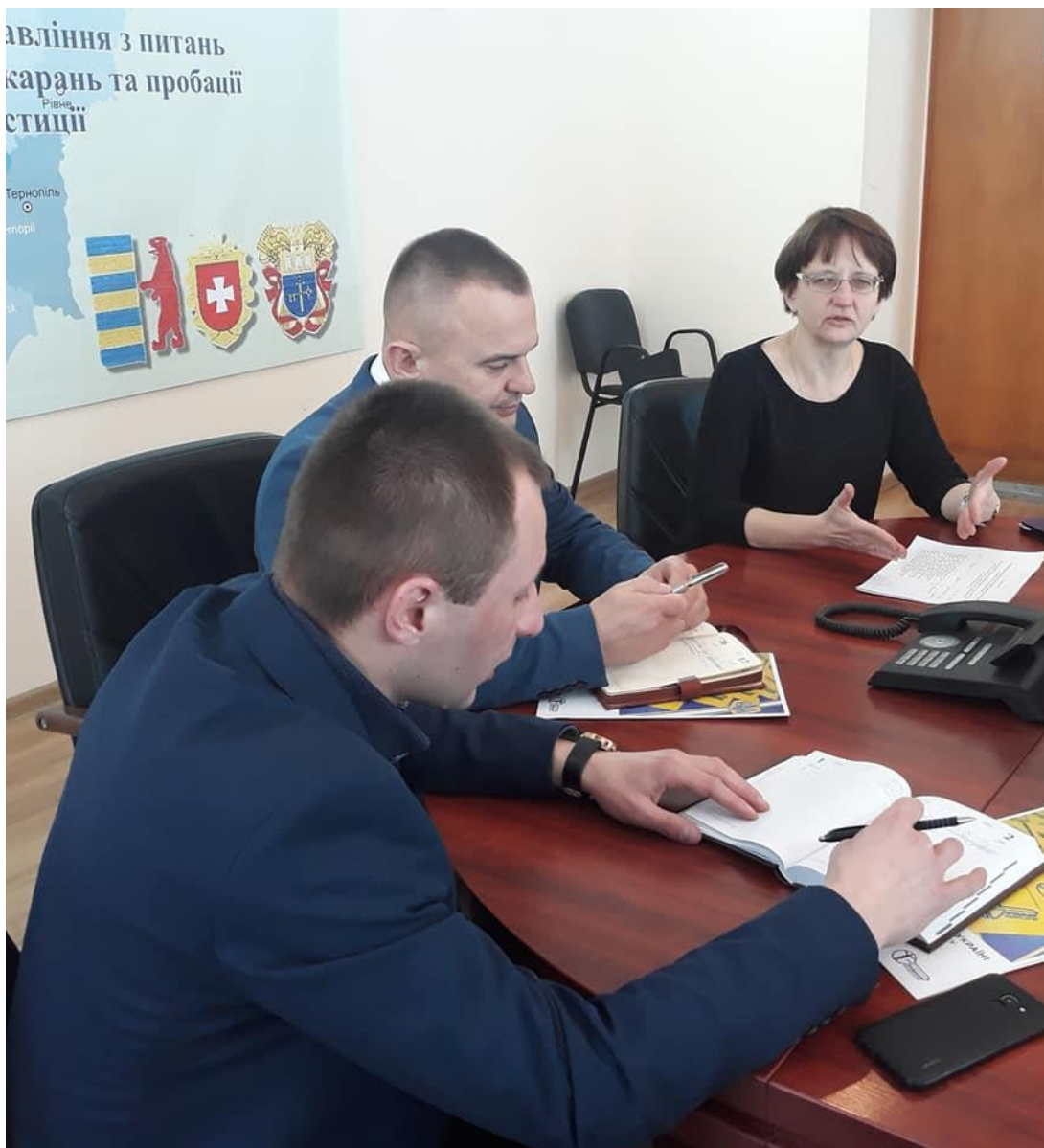
неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину» та Спільного плану дій Адміністрації Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної установи «Центр пробації» та Координаційного центру з надання правової допомоги Меморандуму про співпрацю відбулась 3 квітня, у філії ДУ «Центр пробації» Львівської області.

У зустрічі взяли участь: в.о. директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович**, начальник філії ДУ «Центр пробації» Львівської області **Богдан Гедз** та його заступник **Юрій Павлицький**.

Учасники зустрічі обговорили пріоритетні напрями взаємодії, зазначені у Спільному плану дій обох структур, зокрема: ефективну роботу відкритих дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги у приміщеннях уповноважених органів з питань пробації; медіація та пробаційна програма з неповнолітніми, які вчинили злочин невеликої або середньої тяжкості; а також співпраця у сфері надання допомоги потерпіли від домашнього насильства.

Віра Іськович зосередила увагу на результатах роботи щодо організації роботи дистанційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, зокрема проведено консультування з 173-ма особами.

Упродовж I кварталу 2019 року в області реалізовано 30 правопросвітницьких заходів фахівцями Центрів з надання БВПД Львівщини в установах пробації.

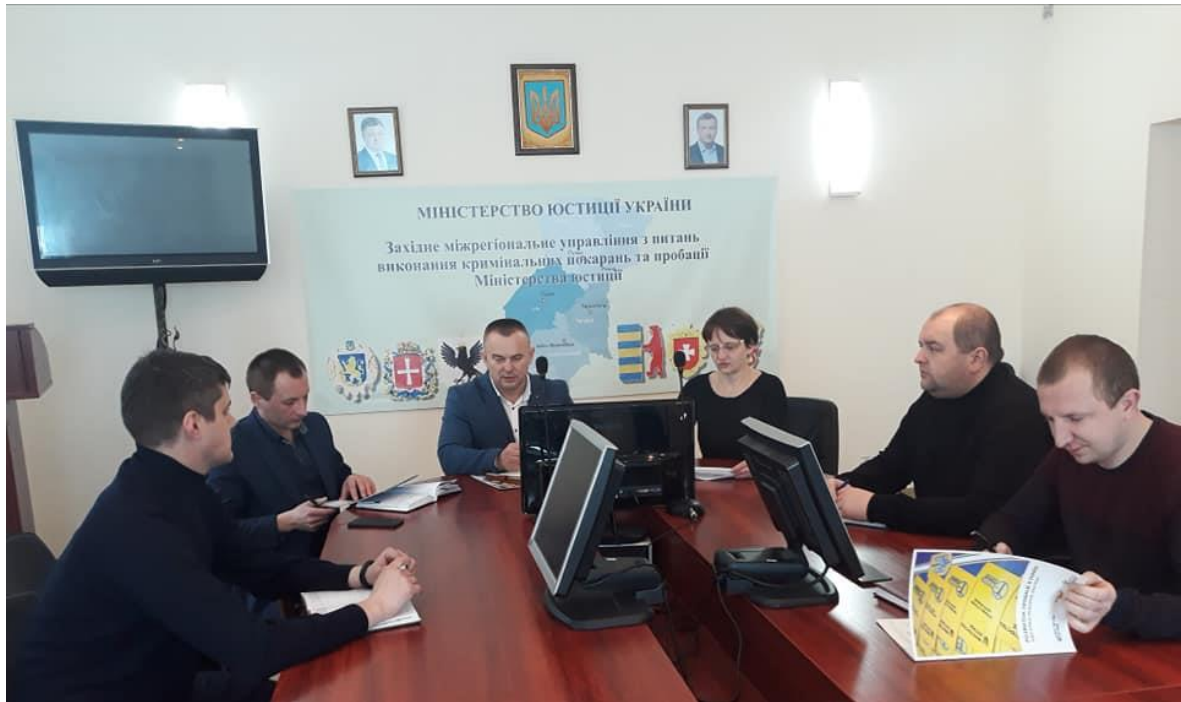

Також вона порушила питання організації та проведення спільних заходів, що спрямовані на підвищення рівня кваліфікації працівників уповноважених органів з питань пробації, центрів, адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги засудженим особам, в тому числі на базі міжрегіональної ресурсно-комунікаційної платформи у Львові.

У свою чергу **Богдан Гедз** запропонував за три місяці до завершення строку відбування кримінального покарання засуджених залучати в разі потреби працівників центрів з надання БВПД для надання безоплатної правової допомоги таким особам.

Керівники обох структур активно обговорили механізми реалізації пілотного проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину».

За словами **Віри Іськович** важливим є вироблення практики застосування програми відновлення, оскільки за її результатами відповідні зміни будуть імплементовані у законодавство.

Однією зі складових співпраці щодо протидії домашнього насильства **Віра Іськович** назвала контроль над обмежувальними заходами щодо кривдників. Так, на Львівщині, завдяки роботі фахівців Львівського, Стрийського та Буського місцевих центрів з надання БВПД нещодавно встановлено чотири обмежувальні приписи, серед яких – припис кривдникові, який знущається над своєю матір'ю та сестрою.

Юрій Павлицький розповів про відсутність у Кримінально-виконавчому кодексі відповідних правових норм, які регулюють механізм контролю за обмежувальними приписами, однак, якщо судом зазначена пробаційна програма, то фахівці філії визначають, як працювати з такими порушниками.

Нагадаємо, Програма відновлення для неповнолітніх визначена пілотною у шести регіонах: Львівській, Донецькій, Луганській, Миколаївській, Одеській та Харківській областях. Це альтернатива тюремним покаранням для неповнолітніх, які вперше вчинили легкий або середньої тяжкості злочин. Результатом успішного проходження програми стане закриття кримінального провадження без вироку. Це практика усіх цивілізованих країн.

Львові відбувся круглий стіл "Міжвідомча співпраця для ефективного реагування системи кримінального правосуддя на домашнє насильство", організований 5 квітня регіональним представництвом Консультативної Місії Європейського Союзу.

Під час заходу розглянули питання криміналізації домашнього насильства; термінового та обмежувального приписів; співпраці суб'єктів кримінального правосуддя з соціальними та медичними службами, навчальними закладами.

Про основні кроки розвитку системи БПД та її участь у забезпеченні ефективної співпраці та координації між суб'єктами кримінального правосуддя доповіла заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович**.

В обговоренні взяли участь представники **Львівського та Стрийського місцевих центрів з надання БВПД**, Національної поліції України, а також прокурори, судді, соціальні служби та громадські організації.

Черговий прийом сімейної радниці у Львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувся 9 квітня.

Упродовж прийому до сімейної радниці **Надії Філінської-Іваньо** звернулись клієнти з сімейних питань, зокрема виплати аліментів на батьків та поділу майна.

Крім сімейної радниці, на прийомі громадян були фахівці Регіонального та Львівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Громадян також поінформували про кампанію *«Відповідальне батьківство»*, що реалізується в межах правопросвітницького проекту *«Я маю право!»* з метою підвищення правової обізнаності

батьків щодо мінімального рекомендованого розміру аліментів та санкцій для їх неплатників; податкової знижки на оплату навчання дитини.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 13 год. у Львівському місцевому центрі з надання БВПД за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 30.

Ініціатива «Сімейні радники» – це спільна ініціатива Міністерства юстиції України, державної системи безоплатної правової допомоги та громадськості. Сімейні радники співпрацюють з юристами системи безоплатної правової допомоги, фахівцями державної виконавчої служби Мін'юсту, співробітниками Міністерства соціальної політики, Національної поліції, психологами та іншими представниками державних структур та громадськості.

Привернення уваги суспільства до проблем, з якими стикаються люди поважного віку під час звернення до суду – такою була мета круглого столу «Захист прав людей поважного віку: успішні історії», що відбувся у Львівському правовому клубі PRAVOKATOR 10 квітня.

Під час заходу представники громадської організації «Суспільство і право» презентували посібник для людей поважного віку «Як захистити свої права» та їхні «історії успіху» захисту своїх прав у судах.

Так, **Оксана Коваль**, керівник проекту "Підвищення рівня правової обізнаності людей поважного віку щодо механізмів захисту своїх прав", зацентрувала увагу на важливості підвищення поінформованості осіб поважного віку щодо реалізації своїх прав та вирішення питань на досудовому етапі, щоб в подальшому уникнути звернення до суду.

Марія Николаїшин, директор Стрийського місцевого центру з надання БВПД, розповіла про таку ініціативу Центру як *правознавчий факультет* для осіб літнього віку, створений на базі територіального центру соціального обслуговування, де фахівці Стрийського місцевого центру та бюро правової допомоги читають правові лекції та проводять правові читання. «Такий факультет вже функціонує не лише в Дрогобичі, а й в Трускавці та Сколе», – наголосила **Марія Николаїшин**.

Уляна Мацько, представниця Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області, розповіла про структуру системи безоплатної правової допомоги Львівщини та наголосила на важливості правової обізнаності щодо повноважень структур державної влади та місцевого самоврядування людьми поважного віку. Вона відмітила проект «Захистимо ваші права спільними зусиллями», розроблений за сприяння КМ Європейського Союзу, де вміщені основні функції, які здійснюють органи поліції, прокуратури, центрів правової допомоги та представництва Уповноваженого ВРУ з прав людини.

Про успішну практику захисту прав громадянки похилого віку розповів **Петро Габрівський**, фахівець Дрогобицького бюро правової допомоги, який відстояв у суді неправомірне нарахування банком штрафних санкцій.

Про особливості роботи *Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги* Львівщини під час надання правової допомоги людям поважного віку розповіли фахівець Червоноградського місцевого центру **Андрій Дікальчук** та фахівець Жовківського бюро правової допомоги **Мирослава Нікітіна-Базилевич**.

Учасники круглого столу активно обговорили поширені «стереотипи» щодо доступу до судової системи, наголосили на важливості роботи з людьми поважного віку.

У свою чергу представник БФ «Право на захист» **Остап Тимчій** відзначив бар'єри для доступу до правосуддя внутрішньо переміщених осіб поважного віку у справах щодо відновлення нарахувань пенсійних виплат в частині клопотань про звільнення їх від сплати судового збору.

Про міжнародну практику правового захисту людей поважного віку розповіла представниця ГО «Суспільство і право» **Мар'яна Багній**. Зокрема, вона відзначила, що за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, кожна 10-та особа досягла 60-ти років. України сьогодні займає 11-те місце за рейтингом старіння.

Про важливість залучення людей поважного віку до громадських ініціатив та дорадчих органів говорила **Оксана Рубай**, представниця виконавчого комітету Львівської міської ради.

За результатами обговорення ГО «Суспільство і право» підготує пропозиції щодо способів підвищення рівня правової обізнаності та вдосконалення механізмів захисту прав людей поважного віку.

У круглому столі взяли участь представники Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини, юстиції, судів, органів місцевої влади, бібліотек та громадських організацій.

Захід організовано громадською організацією «Суспільство і право» в рамках грантового проекту "Підвищення рівня правової обізнаності людей поважного віку щодо механізмів захисту своїх прав", який здійснюється Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя».

Відбулось засідання Обласної міжвідомчої координаційно-методичної ради з правової освіти населення у Львівській обласній державній адміністрації.

Упродовж засідання ради розглянули питання, серед яких:

✓ реалізація проекту Міністерства юстиції України та системи безоплатної правової допомоги "Я МАЮ ПРАВО!" на Львівщині протягом I кварталу 2019 року;

✓ стан виконання Національної програми правової освіти населення за 2018 рік.

У засіданні взяла участь заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Віра Іськович**.

За підсумками обговорення запропоновано низку ідей щодо підвищення правової обізнаності населення.

Активна дискусія в бібліотеці-філії №7 на вул. Золота відбулась під час правопросвітницької зустрічі з фахівцями системи безоплатної правової допомоги та юстиції Львівщини.

Про основні напрями роботи Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги в регіоні розповіла читачам бібліотеки представниця Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Уляна Мацько**.

Також відвідувачі дізнались про платформу правових консультацій **WikiLegalAid** та

правапросвітницькі кампанії проекту "Я маю право!", зокрема кампанію "Я маю право голосу!", мета якої поінформувати громадян про їхні виборчі права.

Як отримати безоплатну вторинну допомогу з найбільш актуальних правових питань, які цікавили осіб поважного віку та молодь розповіла заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД **Христина Гаталяк**.

Про найтиповіші правові консультації, з якими звертаються як до Центрів системи БПД, так і громадських приймалень юстиції поінформувала фахівець ГТУЮ у Львівській області **Ніна Омельчук**.

Наприкінці учасники зустрічі надали відповіді на запитання всіх охочих, зокрема учасника бойових дій на сході країни, який тривалий час як представник ГО "Легион патріотів "Галичина" займається військово-патріотичним вихованням молоді та допомагає дітям вимушених внутрішньо переміщених осіб.

Дистанційні пункти консультування засуджених до позбавлення волі – одне з основних напрямів співпраці Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області та установ виконання покарань, метою яких є рівний доступ зазначеної категорії осіб до безоплатної вторинної правової допомоги.

Так, в рамках дистанційних пунктів консультування, у квітні проведені прийоми засуджених у ДУ «Личаківська виправна колонія

№30» та затриманих – у ДУ «Львівська установа виконання покарань (№19)".

Особи у зазначених установах дізнавались з приводу "закону Савченко", за яким засудженим рахують один день у СІЗО за два дні колонії. Також серед поширених питань – отримання паспорта особам без громадянства.

Консультації з правових питань у згаданих установах виконання покарань проводила адвокат системи безоплатної правової допомоги Львівщини **Марія Балуш**.

Нагадаємо, робочі зустрічі представників Регіонального центру та установ виконання покарань відбуваються в рамках підписаного Меморандуму про співпрацю між Адміністрацією Державної кримінально-виконавчої служби України, Державною установою «Центр пробачії» та

Координаційним центром з надання правової допомоги.

З робочим візитом 23 квітня до Львова завітав директор Координаційного центру з надання правової допомоги Олексій Бонюк. Візит включав у себе багато напрямків та цілей. Очільник системи БПД зустрівся з командою Регіонального та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини, де розповів про ключові акценти та здобутки системи поточного року.

Як відзначив **Олексій Бонюк**, зараз такий етап в країні, що потрібно суспільству доносити: система безоплатної правової допомоги – це не просто юридичний сервіс, адже важливо щоб громадяни були більш спроможними у реалізації своїх прав.

Також він відмітив важливість таких сервісів, як правопросвітництво та надання правової допомоги юристами Центрів. «Це важливий сервіс для наших громадян і для держави в цілому», – наголосив директор Координаційного центру.

Під час зустрічі фахівці Центрів обговорили з директором Координаційного центру низку позитивних та проблемних питань, що виникають в поточній роботі. Серед команди системи БПД Львівщини була також присутня сімейна радниця *Надія Філінська-Іваньо*.

Львів – одне з 5 міст, у якому **реалізується пілотний проект «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні злочину»**. **Олексій Бонюк** взяв участь у розширеній робочій нараді керівництва Регіонального та місцевих центрів, представників медіації, ювенальної прокуратури, пробації, обласної соціальної служби у справах сім'ї, дітей та молоді, адвокатів системи БПД.

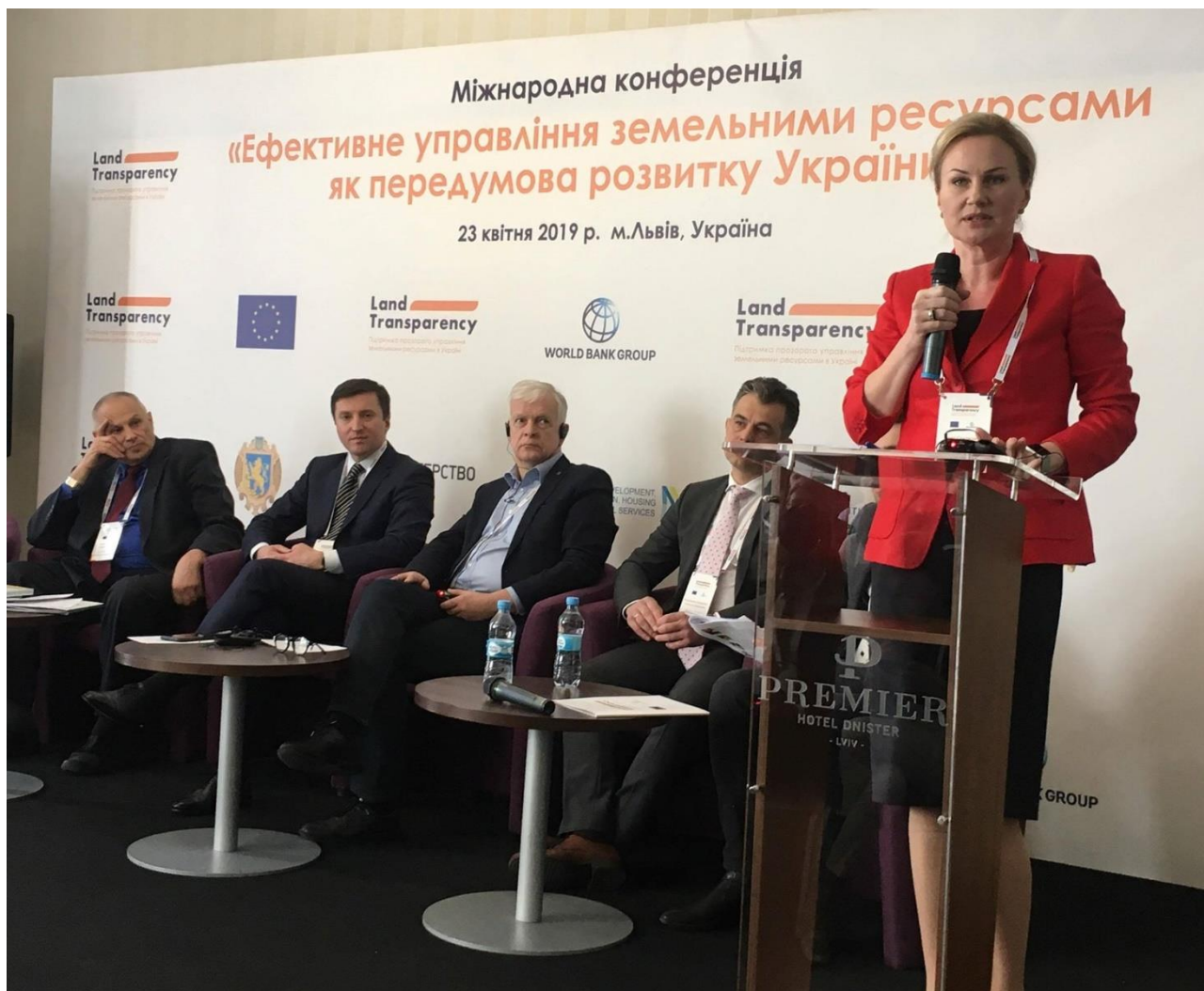

Учасники наради обговорили механізми реалізації Програми, а також доцільність розширення проекту не лише на досудовому, а й судовому етапі кримінального провадження.

«Ми бачимо велику перспективу у цьому проекті, оскільки майбутнє – за відновними практиками», – резюмував **Олексій Бонюк**, підкресливши важливість інструментів відновного правосуддя для України.

Ефективне управління земельними ресурсами як передумова економічного зростання України – такою була ключова тема обговорення Міжнародної практичної конференції у Львові за участі директора Координаційного центру з надання правової допомоги Олексія Бонюка.

«Система безоплатної правової допомоги покликана підвищити правову обізнаність громадян, в тому числі із земельних питань», – зазначив **Олексій Бонюк**.

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги презентував учасникам конференції результати програми "Підтримка прозорого управління земельними ресурсами", в рамках якої система БПД у трьох пілотних областях Миколаївська, Київська та Львівська проводили тренінги, виїзні консультування громадян із земельних питань у віддалених населених пунктах області.

Також **Олексій Бонюк** розповів про плани, а саме розвиток тренінгів семінарів, вебінарів для посилення у всеукраїнському масштабі мережі радників із земельних питань.

У Міжнародній конференції взяли участь представники програми «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні» Світового банку, Міністерства юстиції України, Міністерство аграрної політики та продовольства України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Львівської обласної державної адміністрації, а також міжнародних та вітчизняних експертів у сфері земельних відносин.

Ще одним плідним моментом нинішнього візиту **Олексія Бонюка** була зустріч з представниками адвокатського середовища у Львівському правовому клубі **PRAVOKATOR**. Під час зустрічі підписали Угоду про партнерство з Радою адвокатів Львівської області. Учасники обговорювали співпрацю з адвокатами Львівщини, зокрема щодо долучення до проекту "Центр громадського правосуддя".

Олексій Бонюк вважає, що створення Центру громадського правосуддя – один із напрямків розвитку громадянського суспільства. Система БПД має залишитися незалежною від будь яких впливів, в тому числі і від

політичних.

З нагоди Всесвітнього дня книг і авторського права у Львівській організації Національної спілки письменників України відбулась правопросвітницька бесіда за участі фахівців системи безоплатної правової допомоги Львівщини з авторами та видавцями 23 квітня.

Обговорили актуальні питання для авторів:

- ✓Що таке презумпція авторства?
- ✓Як захистити право на ідею?
- ✓Що являє собою виключне право на використання твору і особисте немайнове право автора?

Уляна Мацько, представниця Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, коротко презентувала діяльність системи БПД на Львівщині та правопросвітницькі тематичні тижні, що проводяться Центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Вона розповіла присутнім факти з творчого життя засновника "магічного реалізму" і видатного літературного майстра сучасності Габрієля Гарсія Маркеса. Так, незадовго до офіційного виходу його останнього твору, пірати викрали рукопис та запустили у продаж. Тоді Маркес переписав фінал книги, офіційний мільйонний наклад було розпродано за рекордно короткий термін.

Андрій Дікальчук, фахівець Червоноградського

місцевого центру з надання БВПД, нагадав письменникам, як зареєструвати авторське право, навів цікаві приклади з міжнародної судової і, навіть, регіональної практики (видавництво "Кальварія").

Однак, незважаючи на це порівняно молоде право, пов'язане з цілою низкою законів України, фахівці Центрів тему розкрили, результатом якої виникла активна дискусія.

Організатор заходу: **Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги.**

Прийом сімейної радниці у Львівському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувся 7 травня.

Упродовж прийому до сімейної радниці **Надії Філінської-Іваньо** звернулись клієнти з сімейних питань, серед яких – виплати аліментів та виїзд дитини за кордон.

Крім сімейної радниці, на прийомі громадян були присутні фахівці Регіонального та Львівського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Варто зазначити, що відвідувачів поінформували про кампанію «Відповідальне батьківство», що реалізується в межах правопросвітницького проекту «Я маю право!» з метою підвищення правової обізнаності батьків щодо мінімального рекомендованого розміру аліментів та санкцій для їх неплательників; податкової знижки на оплату навчання дитини.

Нагадаємо, прийом сімейної радниці відбувається щовівторка з 10 до 13 год. у Львівському місцевому центрі з надання БВПД за адресою: м. Львів, вул. Винниченка, 3

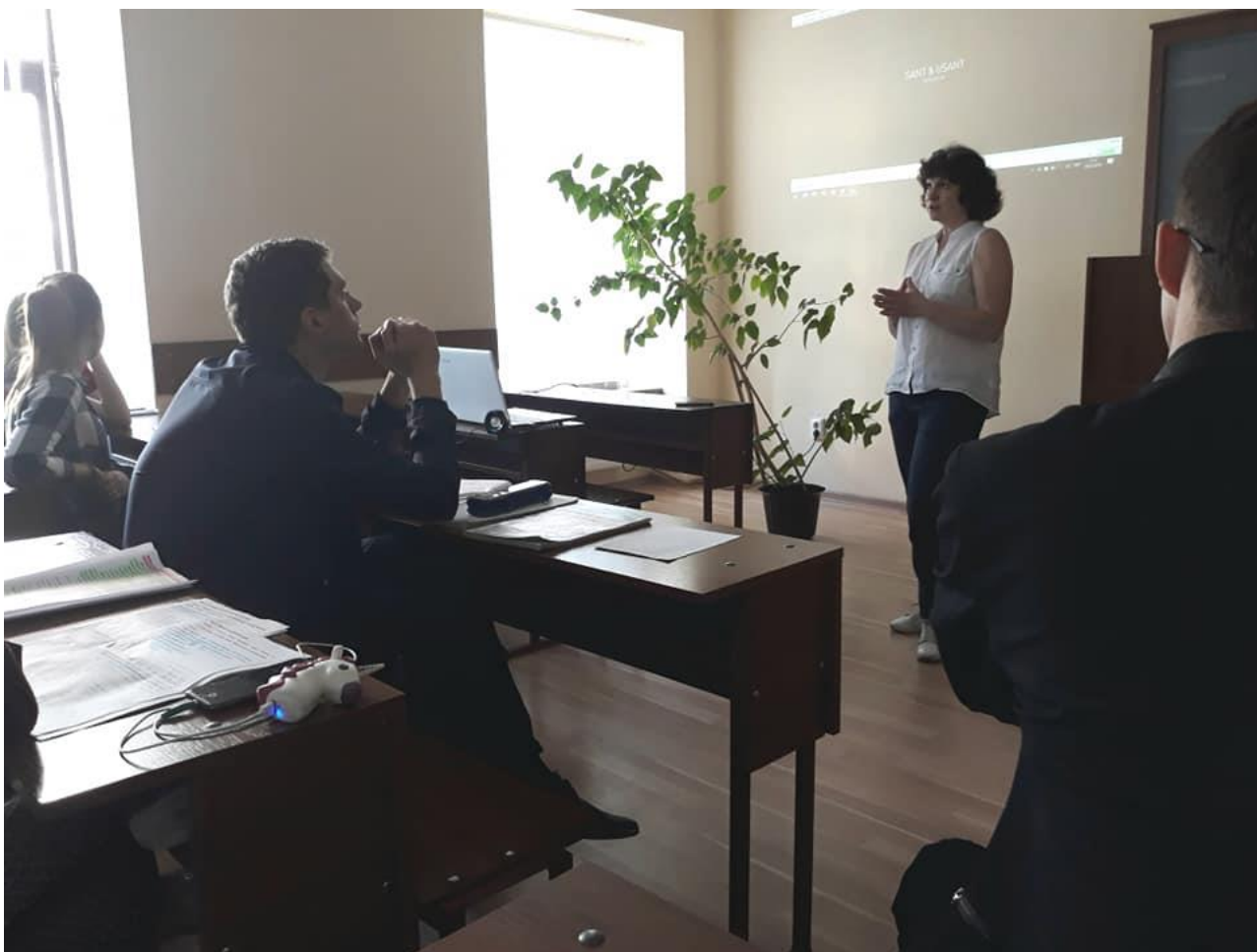
«100 тисяч польських дітей залишаються в країні, поки їх батьки їздять у Західну Європу на заробітки», – про цей та інші соціальні аспекти життя сімей заробітчан дізналися студенти І курсу факультету права Інституту права та психології НУ «Львівська політехніка» під час правопросвітницької лекції «Відповідальне батьківство» за участі фахівців Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській

області та Львівського місцевого центру з надання БВПД.

Комунікатор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області *Уляна Мацько* розповіла студентам про систему безоплатної правової допомоги Львівщини і основні правові сервіси для громадян, зокрема інформаційно-консультаційну платформу **WikiLegalAid**. Також вона розповіла про правопросвітницьку кампанію «Відповідальне батьківство», де акцентувала увагу присутніх на податковій знижці на навчання.

Заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД *Христина Гаталяко* знайомила майбутніх правників з Кіноклубом Docudays UA як інструментом проведення правопросвітницьких заходів.

Під час лекції присутні переглянули **кінострічку «Я – Куба» з колекції Кіноклубу медіапросвіти з прав людини Docudays UA.**

Після перегляду документальної стрічки «Я – Куба» про двох малолітніх школярів, які зростають «євросиротами», студенти активно дискутували на тему виховання дітей та висловлювали своє розуміння прав дитини у сфері сімейного життя.

Учасники лекції також аналізували таке поширене соціальне явище як «євросирітство» і його вплив на розвиток дітей та суспільства в цілому.

Дякуємо за участь партнерам – студентам та викладачам Інституту права та психології, фахівцям Львівського місцевого центру.

Низка правопросвітницьких заходів, приурочена до Дня захисту дітей, проведена минулого тижня Центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини.

Так, комунікаторка **Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області** *Уляна Мацько* та заступниця директора **Львівського місцевого центру** *Христина Гаталяк* взяли участь у V Міжнародному благодійному фестивалі KAZ.KAR, під час якого у перевах між виставами та читаннями учасників розповіли про систему безоплатної правової допомоги та правові сервіси, а також розповсюдили буклети «Правові орієнтири для кожної дитини».

Інтерактивне спілкування "На канікули без булінгу!" з дітьми у бібліотеці №11 ЦБС м. Львова «На дві половини мікс-бібліотека» провела заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД *Христина Гаталяк*. Діти слухали казки, дивились ролики, говорили про дружнє та толерантне ставлення. Захід відбувся в рамках Фестивалю емоцій "П'ять елементів щасливого дитинства".

В рамках проведення правопросвітницької кампанії «Відповідальне батьківство» працівники Радехівського бюро правової допомоги **Буського місцевого центру** взяли участь у велопробігу. Мета заходу – привернення уваги соціуму до проблем захисту дітей.

Ідейна платформа заходу – це посил про те, що між нами є багато дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківства, зрештою дітей, які потребують нашої щоденної уваги, піклування та захисту.

В ході заходу розповсюджено буклети системи безоплатної правової допомоги, паспорт прав дитини.

Спільний захід до Дня захисту дітей провели 1 червня Рудківські пластуни, директор **Самбірського місцевого центру** *Микола Шийко* та благодійники у Корналовицькому дитячому будинку "Рідний дім".

Для малечі організували цікаві розваги – рухливі ігри, конкурси, майстер класи, влаштували пікнік, а ще потішили подарунками й солодощами. Окрім того, дорослі подарували дітям чимало позитивних емоцій та незабутні враження.

Скільки секунд потрібно для того, аби викрасти дитину на вулиці? Причому не насильницьким методом, а хитро і делікатно, так, що випадкові перехожі навіть і близько не здогадаються про те, що насправді відбувається. – Відповідь на це питання спільно шукали фахівці Сокальського бюро правової допомоги **Червоноградського місцевого центру** та Сокальського міськрайонного відділу філії Державної установи «Центр пробації» у Львівській області.

Інсценізація викрадення відбулася на території закладу дошкільної освіти №9 міста Сокаля в час, коли малята після сніданку вийшли на прогулянку у двір садочка. Раптом до однієї з дівчаток підійшла незнайома жінка та з усмішкою на обличчі почала щось їй розповідати. Не пройшло й хвилини, як дитина сама подала незнайомці руку та вийшла разом із нею за межі території дитсадка.

Звісно, проведення цього соціального експерименту було погоджено як з керівництвом закладу дошкільної освіти, так і з батькам умовно викраденої дитини. І після того, як заплановану справу вдалося провести легко і швидко, усі дорослі учасники процесу ще довго дивувалися з того, як легко дівчинка погодилася на спокусливу, але доволі банальну пропозицію отримати у подарунок маленького хом'ячка. Ініціатори заходу — фахівець Сокальського бюро правової допомоги *Ольга Пирська* та начальник Сокальського міськрайонного відділу «Центру пробації» *Оксана Гуменюк* — поспілкувалися з малятами про те, як потрібно поводити себе на вулиці та як реагувати на різноманітні підозрілі пропозиції незнайомих дорослих людей.

Навіть під час навчального року чимало юних мешканців старої частини Червонограда проводять свій вільний час не вдома за комп'ютером чи на вулиці, а в читальному залі бібліотеки-філії №8, що знаходиться за адресою площа Соборна, 2. Зараз же, коли у навчальних закладах відлунав останній дзвінок і юнаки та дівчата отримали можливість відпочити від шкільних занять, вони мало не щодня залюбки приходять до улюбленої книгозбірні.

Нещодавно, з нагоди Міжнародного дня захисту дітей до постійних відвідувачів бібліотеки завітали фахівці Червоноградського місцевого центру *Марія Федоряк* та *Андрій Дікальчук*. Основними темами розмови із малечю були права дітей і їх дотримання у родині та під час навчального процесу, правила поведінки учнів у школі під час уроків та перерв.

Фахівці **Стрийського місцевого центру** організували та провели унікальний маршрут для дітей, про який ми розповіли у попередньому матеріалі.

Директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області Ігор Микитин та начальник ГТУЮ у Львівській області Микола Станіщук провели нещодавно спільний виїзний прийом у Самбірському місцевому центрі з надання БВПД.

Консультували громадян з найбільш актуальних правових питань, зокрема щодо виплат аліментів.

Також керівники обох структур надавали методичну допомогу працівникам Самбірського місцевого центру з надання БВПД.

З метою обговорення співпраці у сфері надання правового захисту, обміну друкованою продукцією заступник директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області Віра Іськович зустрілась з представником структурного підрозділу у сфері забезпечення прав людини Національної поліції України Андрієм Британом.

Зустріч відбулась у Регіональному центрі з надання БВПД у Львівській області 13 червня.

Для дітей, які таборують на базі відпочинку "Політехнік" мальовничого селища Славське фахівці Стрийського місцевого центру з надання БВПД провели 21 червня комплексний правопросвітницький захід "Твої права - твій захист" з переглядом тематичного фільму та правовою ігротекою.

Разом із Стрийськими колегами у заході взяли участь фахівці з правопросвітництва Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області, Львівського та Червоноградського місцевих центрів.

Діти жваво дискутували, ознайомлювались з тематичними буклетами «Правові орієнтири для

кожної дитини». Також отримали сувенірну продукцію – значки системи безоплатної правової допомоги.

Представники Центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги Львівщини провели правопросвітницьку бесіду на тему булінгу дітям Англомовного табору у Карпатах Euro future Camp.

Зустріч контактних осіб в рамках підписаного Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області та Благодійним Фондом «Право на Захист» відбулась 25 червня.

Орест Шот та Остап Тимчій обговорили стан справ стосовно забезпечення права на правову допомогу для внутрішньо переміщених осіб та осіб, що постраждали від збройного конфлікту.

Сторони узгодили подальшу спільну роботу. Так, найближчим часом буде проведено виїзний навчальний захід у форматі обміну досвідом між спеціалістами місцевих центрів з надання безоплатної правової допомоги Львівської області та юристів Благодійного фонду «Право на Захист».

Темою навчання визначено пенсійне забезпечення вимушених переселенців, а також захист їх майнових прав, адже значна частина внутрішньо переміщених осіб втратили свою нерухомість та все майно внаслідок конфлікту і потребують фахової допомоги для отримання відповідного відшкодування.

Нагадаємо, в червні 2018 року відбулось підписання Меморандуму про співпрацю між Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області та благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист».

Метою співпраці є посилення забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали внаслідок конфлікту або окупації, на безоплатну правову допомогу. Тривалий час між організаціями відбувається конкретна співпраця, результатом якої є реальні справи, рішення по яких виносяться на користь зазначених осіб.

[1.2] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Якою має бути правопросвітницька стратегія системи безоплатної правової допомоги? Над цим питанням працювали понад 200 учасників I Всеукраїнського форуму «Право&Свідомість», який проходив 14 травня одночасно у п'яти містах України – Києві, Львові, Харкові, Дніпрі та Одесі.

«Співавторами майбутньої стратегії правопросвітництва системи БПД є представники

державних органів, правничої спільноти, громадських організацій, експертного середовища. Стратегування – це процес, для якого важлива участь багатьох зацікавлених сторін. Саме спосіб вироблення стратегій через діалог, дискусії на рівні суспільства є запорукою успіху», – зазначив директор Координаційного центру з надання правової допомоги **Олексій Бонюк**.

П'ять робочих груп у п'яти містах запропонували різні ідеї, думки, рішення, які потім увійдуть у правопросвітницьку стратегію системи БПД. Вони обговорили як подолати недовіру до права та формувати правову свідомість суспільства. Серед тем – якими мають бути правопросвітницькі заходи, як спланувати креативну інформаційну кампанію та виміряти її результат, як залучити партнерів та зацікавити медіа.

Йшлося про те, що підвищення правової культури є більш ефективним та успішним у порівнянні з посиленням покарання за недотримання правових норм. Тому головне завдання – підвищення рівня правової культури населення, особливо молоді. І тут потрібні амбасадори права. Ними можуть бути волонтери, представники місцевих громад, потерпілі від правопорушень.

«За останні п'ять років Україна зробила величезний стрибок у розвитку правової свідомості. Українці нарешті повірили, що свої права можна та треба захищати», – зазначив Міністр юстиції **Павло Петренко**, який взяв участь у I Всеукраїнському форумі «Право&Свідомість».

Він наголосив, що завдання Мін'юсту – продовжити рух до підвищення рівня правосвідомості українців.

Надзвичайний та Повноважний Посол Канади в Україні **Роман Ващук** зазначив, що Канада співпрацює з системою безоплатної правової допомоги з 2014 року. «Те, як добре система безоплатної правової допомоги розвинулась, є реальним здобутком України. Відкриття місцевих центрів та бюро, правових клубів «PRAVOKATOR» - ми бачимо, як зростає ця мережа, як створюються платформи для того, щоб громадяни та представники системи правосуддя могли дискувати з приводу таких питань, як протидія насильству, цькуванню, захист прав споживачів, прав виборців, прав дітей. Все це має сприяти тому, щоб дати людям відчуття справедливості. Впевнений, це те, до чого прагнуть сьогодні українці», – наголосив **Роман Ващук**.

Заступник Директора Відділу сприяння розвитку демократії та врядування Регіональної місії USAID в Україні та Білорусі **Енн Хоппер** наголосила на важливості співпраці владних установ та громадського суспільства у сфері підвищення правосвідомості українських громадян і у допомозі їм скористатися цими правами.

«Владі важлива ця співпраця для того, щоб підвищити правосвідомість громадян. І звичайно, це важливо для самих громадян – знати про свої права та мати можливість скористатися ними», – зауважила **Енн Хоппер**.

Учасники форуму зазначили, що мають значний досвід проведення правопросвітницьких кампаній, тому їх є чим поділитися. Ця зустріч надала можливість обмінятися результатами правопросвітницької діяльності, практичним досвідом, інноваціями.

«Віriamo, що форум стане головною правопросвітницькою платформою країни і збиратиметься щороку для підбиття підсумків зроблено за рік та окреслення нових планів», – зазначив **Олексій Бонюк**.

Представники системи БПД Львівщини поділились позитивним досвідом з розроблення та використання інноваційних інструментів правопросвітництва.

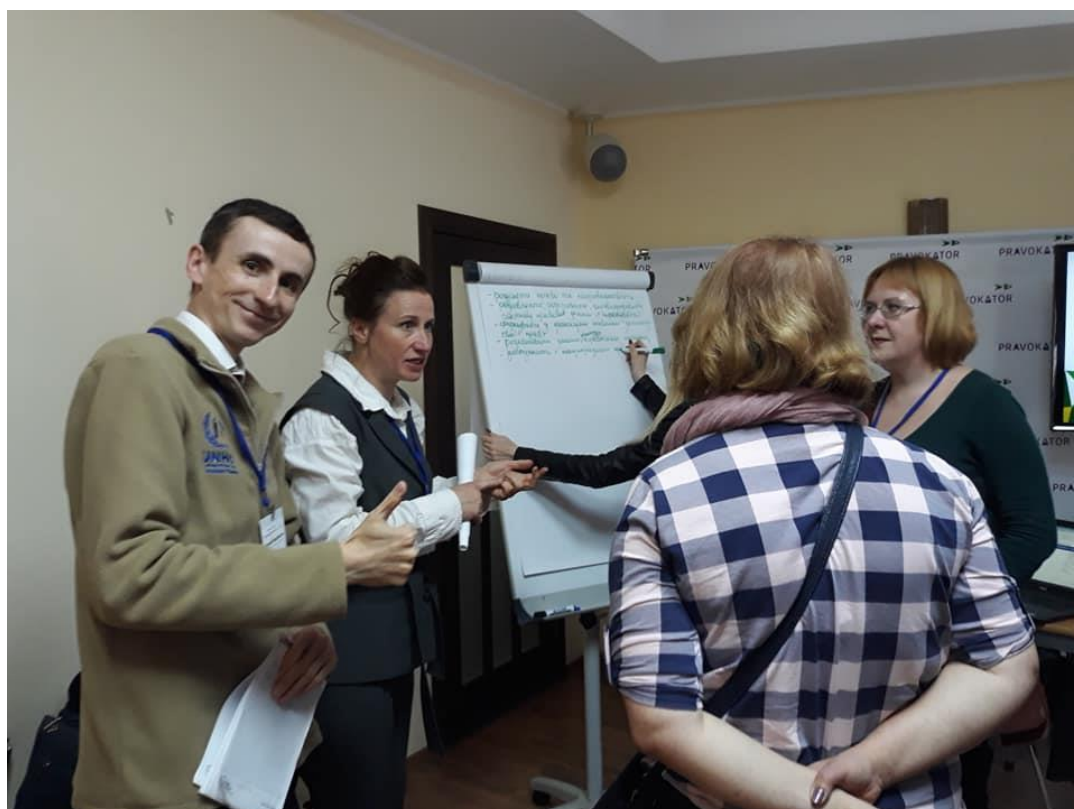
Так, заступниця директора Львівського місцевого центру з надання БВПД **Христина Гаталяк**, розповіла про документальні фільми про права людини як інструмент у проведенні правопросвітницьких заходів. Вона поділилась досвідом функціонування Кіноклубу з прав людини при Львівському місцевому центрі, і як документальне кіно впливає на шкільне та студентське середовище.

«Правопросвітницький захід: від задуму до реалізації» презентувала учасникам Форуму директорка Червоноградського місцевого центру з надання БВПД **Наталія Костишин**.

Друга частина Форуму відбулась у форматі робочих груп, за результатами напрацювань яких була створена презентація основних напрямів правопросвітництва.

У Форумі від Львівщини взяли участь: директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Львівській області **Ігор Микитин**, керівниця Львівського правового клубу Pravokator **Барбара Калюжна**, директори Самбірського, Стрийського та Червоноградського місцевих центрів з надання БВПД, представники Регіонального центру з надання БВПД, ГТЮУ у Львівській області, правозахисні громадські організації, мас-медіа.

I Всеукраїнський форум «Право&Свідомість» організовано Координаційним центром з надання правової допомоги за підтримки Міністерства юстиції України, Міжнародного фонду «Відродження», українсько-канадського проекту «Доступна та якісна правова допомога в Україні», Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Реформа децентралізації в Україні є комплексом змін до існуючого станом на початок 2014-го року законодавства, основною метою якого є передача значних повноважень та бюджетів від державних органів до органів місцевого самоврядування.

Комплекс заходів з реформи децентралізації стартував у 2014-му році, невдовзі після Євромайдану, та отримав назву «Національний проект «Децентралізація».

Стратегія розвитку України до 2020 включає більше 60-ти реформ, а також механізми постійного моніторингу їх ефективності.

Однією з найважливіших є децентралізація і реформа державного управління. Чергова стаття має на меті в доступній формі показати хід проведення реформи, її нормативно-правове забезпечення, стан реформи на Львівщині та роль системи БПД в процедурі формування спроможних територіальних громад та поширенні інформації про реформу децентралізації серед населення Львівщини.

Станом на 21 травня 2019 року на Львівщині створено 40 територіальних громад (15 громад у 2015 році, 7 громад у 2016 році, 3 громади у 2017 році та 5 у 2018 році):

2015

- Бабинська територіальна громада;
- Бісковицька територіальна громада;
- Вільшаницька територіальна громада;
- Воле-Баранецька територіальна громада;
- Гніздичівська територіальна громада;
- Грабовецька територіальна громада;
- Дублянська (селищна) територіальна громада;
- Заболотцівська територіальна громада;
- Луківська територіальна громада;
- Міженецька територіальна громада;
- Новокалінівська територіальна громада;
- Новоміська територіальна громада;
- Новострілищинська територіальна громада;
- Тростянецька територіальна громада;
- Чукв'янська територіальна громада;

2016

- Давидівська територіальна громада;
- Судовишинська територіальна громада;
- Мостиська територіальна громада;
- Нижанковицька територіальна громада;
- Ходорівська територіальна громада;
- Жовтанецька територіальна громада;
- Шегинівська територіальна громада.

2017

- Розвадівська територіальна громада;
- Великолюбінська територіальна громада;
- Магерівська територіальна громада.

2018

Бібрська міська об'єднана територіальна громада, (Перемишлянський район, 6 рад)

Зимноводнівська сільська об'єднана територіальна громада (Пустомитівський район, 3 ради)

Лопатинська селищна об'єднана територіальна громада (Радехівський район, 5 рад)

Меденицька селищна об'єднана територіальна громада (Дрогобицький район, 3 ради)

Радехівська міська об'єднана територіальна громада (Радехівський район, 10 рад).

Кабінетом Міністрів України 23 січня 2019 року прийнято розпорядження № 77-р, яким затверджено план заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 роки.

План заходів містить шість головних завдань:

1. Формування нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад і районів.
2. Передача повноважень органів виконавчої влади органам місцевого самоврядування та їх розмежування за принципом субсидіарності.
3. Створення належної ресурсної бази для здійснення повноважень органів місцевого самоврядування.
4. Формування ефективної системи служби в органах місцевого самоврядування.
5. Упорядкування системи державного контролю та нагляду за законністю діяльності органів місцевого самоврядування.
6. Розвиток форм прямого народовладдя: виборів, референдумів.

Розпорядженням передбачені найменування заходів, відповідальні за їх виконання та строки виконання кожного заходу.

Зрозуміло, що для виконання цього Плану необхідні рішення і парламенту, і уряду, і органів місцевого самоврядування, і багатьох інших партнерів, у т. ч. і міжнародних.

Але у першу чергу потрібно бажання.

Адже незважаючи на успішність проведення реформи, про що засвідчують її результати, багато громад не долучились до цього процесу, а 5-ти річний термін добровільного об'єднання добігає кінця.

Відповідно до Регіонального плану надання безоплатної правової допомоги у Львівській області на 2019 рік системою безоплатної правової допомоги заплановано проведення правопросвітницьких заходів для громад та спільнот, зокрема, щодо можливостей вирішення правових питань; роз'яснення змісту основних реформ, що проводяться Урядом України, а також моніторинг діяльності органів влади новоутворених громад (моніторинг актуальних питань в територіальних громадах, правових консультацій та інформації для їх вирішення) формування та підтримка в актуальному стані «карти правових потреб» та

розповсюдження інформації щодо змісту основних реформ, що здійснює Уряд шляхом підготовки окремого узагальненого матеріалу та поширення в партнерських організаціях та громадах.

З метою впізнаваності на рівні громади та визначення свого місця як модератора процесу змін, заплановано формування кейсу проблемних питань об'єднаних територіальних громад, передбачено проведення системної актуалізації паспортів громад; участь в роботі колегіальних та інших органів та розробка методичних матеріалів для поширення серед партнерів та незалежних провайдерів БПД та інше.

Беручи до уваги завершення термінів добровільного об'єднання, необхідна активізація роботи із надання методичної та консультативної допомоги органам місцевого самоврядування з питань добровільного об'єднання територіальних громад, а також органам місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад щодо реалізації ними наданих законом повноважень місцевого самоврядування:

- Організаційна підтримка та інформаційно-просвітницьке сприяння добровільному об'єднанню територіальних громад, у тому числі інформування громадськості щодо питань реформування місцевого самоврядування через засоби масової інформації.
- Співпраця з сільськими, селищними, міськими головами, виконавчими комітетами об'єднаних територіальних громад з питань містобудівної діяльності, розроблення (оновлення) містобудівної документації, створення умов загальної доступності до містобудівної документації.

Налагодження постійного зворотного зв'язку з громадськістю, у тому числі експертними організаціями, діяльність яких пов'язана з реформуванням місцевого самоврядування, під час підготовки та реалізації рішень з питань місцевого значення:

Таким чином структури системи безоплатної правової допомоги на Львівщині (1 - РЦ, 5 – МЦ, у складі яких 20 бюро правової допомоги) активно беруть участь у реалізації однієї з основних реформ в державі – реформи децентралізації та державного управління.

В 2020 році чергові місцеві вибори мають відбутися на новій територіальній основі громад.

Для цього потрібно, аби парламент прийняв ключовий закон № 8051 «Про засади адміністративно-територіального устрою України», який законодавчо ліквідує дублювання повноважень районної ради і РДА із органами місцевого самоврядування ОТГ, прибере надмірні витрати на утримання апарату РДА, підвищить якість надання послуг за рахунок збільшення фінансування бюджетів органів місцевого самоврядування в частині створення госпітальних округів, нового освітнього простору тощо.

В Україні створені всі необхідні умови для подальшої успішної децентралізації. Але, щоб реформа стала дійсно безповоротною, потрібно остаточно закріпити зміни у Конституції щодо децентралізації.

Фактично урядом було визначено, що підтримка реформи децентралізації в Україні є пріоритетною і сприятиме розвитку місцевого самоуправління і економічного розвитку країни в цілому. Очікується, що 2019 рік стане ключовим у питанні формування базового рівня місцевого самоврядування: до кінця року більшість існуючих малочисельних місцевих рад можуть об'єднатися, а отже стати спроможними перебрати на себе більшість повноважень, належним чином використовувати ресурси і нести відповідальність за свої дії чи бездіяльність перед людьми та державою. Це створить стійке підґрунтя для наступних кроків реформи місцевого самоврядування, а також сприятиме прискоренню реформ у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, соціальних послуг, енергоефективності інших секторах.

адвокат **Юрій Огорілко**.

Конституційна скарга як інструмент захисту прав людини – такою була назва тренінгу, що відбувся у правовому клубі «PRAVOKATOR» м. Львова за участі адвокатів системи безоплатної правової допомоги західних регіонів України (Львівська, Волинська, Тернопільська, Хмельницька, Рівненська, Закарпатська областей) 7 червня.

Кваліфіковані тренери: адвокат, начальниця відділу забезпечення якості правової допомоги та підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання БВПД у Львівській області **Наталія Мелян** та

Під час тренінгу учасники дізнались щодо умови прийнятності, структури та змістовного наповнення конституційних скарг; основних стратегій використання конституційної скарги для найбільш ефективного захисту інтересів клієнтів.

Тренери також розповіли про практики Європейського суду з прав людини та її потенційний вплив на субстантивну частину конституційної скарги.

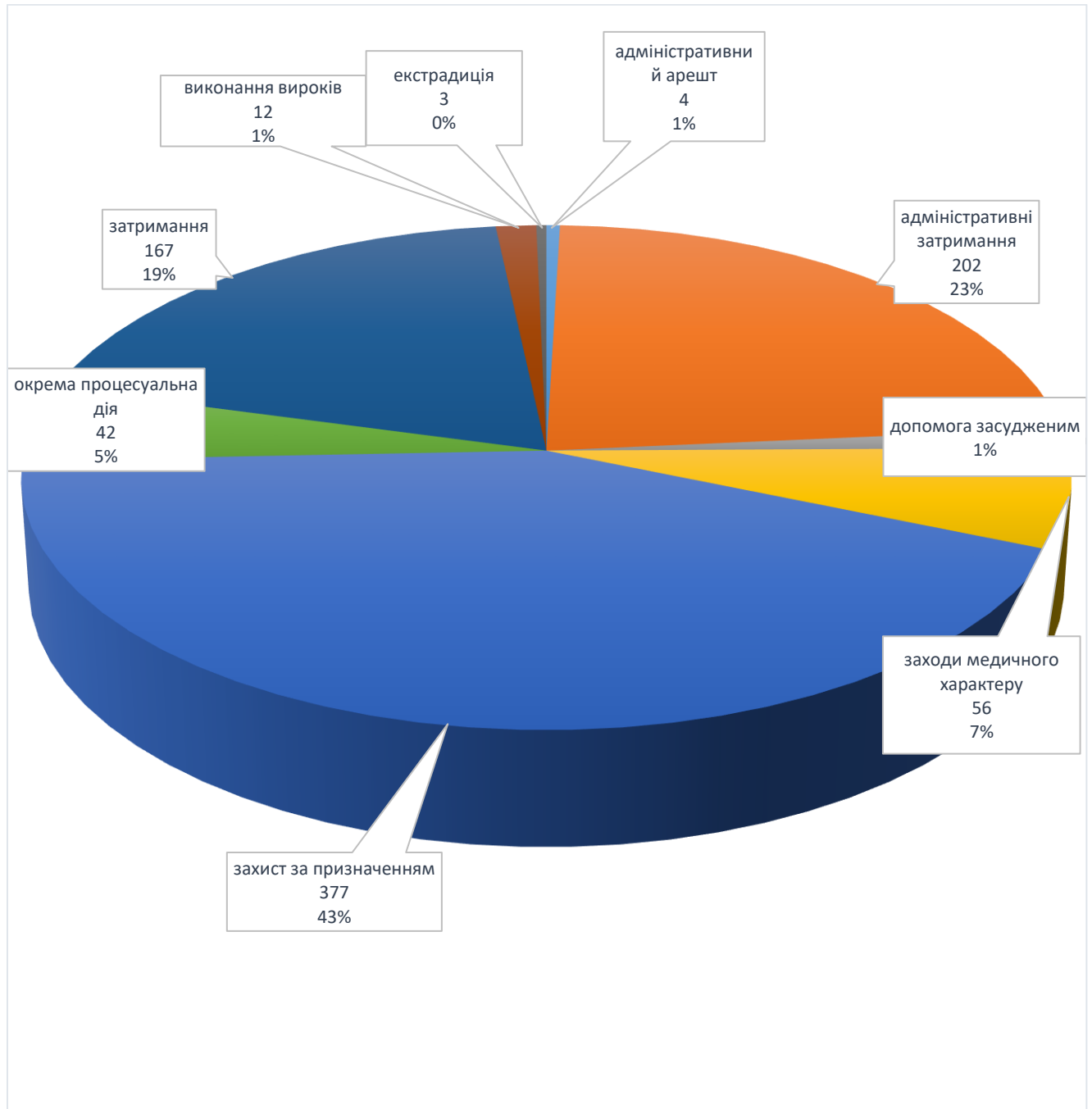
Розділ II. Результативні показники діяльності

За оперативною інформацією з 01.04.2019 по 30.06.2019 року Регіональним центром з надання БВПД у Львівській області було видано 874 доручення адвокатам для здійснення захисту осіб у кримінальному провадженні, у тому числі:

- 202 - особам, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 4 - особам, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 167 – особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою;
- 377 – для здійснення захисту за призначенням;
- 42 – для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях;
- 56 - у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру;
- 3 – у процедурах, пов’язаних з видачею особи (екстрадицією);
- 12 - у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК;

- 11 – особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

Діаграма 1. Кругова діаграма щодо розподілу осіб за звітний квартал

Інформація щодо кількості виданих доручень в розрізі категорій осіб в порівнянні з попереднім звітним періодом

№ з/п	Категорії осіб	Кількість виданих доручень		
		I квартал 2019	II квартал 2019	відхилення
1	особам, до яких застосовано адміністративне затримання	147	202	55
2	особам, до яких застосовано адміністративний арешт	1	4	3
3	особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	158	167	9
4	для здійснення захисту за призначенням	359	377	18
5	для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	40	42	2
6	у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	40	56	16
7	процедури, пов'язані з видачею особи (екстрадицією)	1	3	2
8	у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	18	12	-6
9	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	18	11	-7
10	Разом за всіма категоріями	782	874	92

Інформація щодо кількості виданих доручень в розрізі категорій осіб в порівнянні з аналогічним періодом минулого року

№ з/п	Категорії осіб	Кількість виданих доручень		
		II квартал 2018	II квартал 2019	відхилення
1	особам, до яких застосовано адміністративне затримання	216	202	-14
2	особам, до яких застосовано адміністративний арешт	1	4	3
3	особам, затриманим за підозрою у вчиненні злочину та / або стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою	202	167	-35
4	для здійснення захисту за призначенням	332	377	45
5	для участі у проведенні окремих процесуальних дій у кримінальних провадженнях	32	42	10
6	у процедурах з продовження, зміни або припинення застосування примусових заходів медичного характеру	46	56	10
7	процедури, пов'язані з видачею особи (екстрадицією)	1	3	2
8	у разі вирішення судом питань під час виконання вироків відповідно до статті 537 КПК	11	12	1
9	особам, засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі	15	11	-4
10	Разом за всіма категоріями	856	874	24